

sentare dignoitem eodem modo, quo sacerdatis dicitur. diximus hoc de Ecclesiis. Probatur, quia hi patrini ex privilegio speciali habent hoc ius praesentandi loco priorum electorum, scilicet Papae, & Episcopi, quibus in hoc succidunt ex gratia speciali: ergo tenentur in eligendo servare modum, quem priores electores servare tenebantur, scilicet eligere dignorem. Item, quia qui ex propriis bonis dotarunt Ecclesias, jam ea bona transfluerunt in ius, & potestatam Ecclesiae: & sic ratio postulat, & ea lego virtutis ab Ecclesia acceptata sunt, ut diligenter debent veluti carera boja Ecclesiastica, scilicet dignioribus. Item, quia Episcopatus sunt bona communia, & alia beneficia ex decimis infinita sunt bona communia, ut ex decimis tenuis populi constituta: ergo debent restitui secundum ordinem iustitiae distributivae, licet dignioribus. Item, quia omnia incommoda, que sequuntur ex hoc, quod Electores non eligant dignorem, sequuntur etiam ex hoc, quod patronus non praesentet dignorem. Nec rationes opposita probant, quia iura ibi citata, tantum probant talium electionem digni admittendam esse in foro externo, ac vacuam, & sic teneri Episcopum confirmare, ut diximus *dilectio sequens*. Et fidelis est, quod patronus ex privilegio ceterum qualiter inlitorum ex propriis bonis: & licet hoc effe, jam diximus etiam hunc teneri eligere dignorem. Hanc tenent Covarr., reg. peccatum, 2. parte §. 7. num. 5. Federicus cons. 95. Molina lib. 2. de prim. cap. 5. num. 6. Spino speculo restituentium, gloss. 4. principali, num. 86. Mandolus addit. ad Ludem, alieg. 22. art. 2. quest. 93. art. 2. folio 312. pag. 20. in foro, & 313. pag. 1. & quest. 62. art. 2. circa 312. folio 4. folio 208. Salas 2. 2. quest. 62. art. 2. contra 3. folio 101. 101. Mercado lib. 6. de contr. cap. decima septima, folio 205. 208. & docti recentiores, quo ego confunditur. Et videtur expreſſe tenero. Cetero, ut verbis electio, & & & & & & ubi postquam dixit esse mortale eligere ad placitatum minus dignum, dicit idem esse dicendum de eo, qui per viam provisionis abique electione facit pastorem.

CAPUT VI.

An Episcopi confirmantes electionem, & presentationem digni, omnia digniori, peccent mortaliter.

* Quod si hoc penderet ab alia pridie disputanda, scilicet quoniam electio digni, omnis digniori, valida sit in foro externo? quidam enim excipiunt tres causas, in quibus dicunt non valere. Primus casus est, cum electio non ex eius beneficio competit. Sic Petrus de Bellapertica, quem referunt Immola, Paulus de Cajiro, & Padilla infra. Secundus casus est, quando plures Episcopi praesentantur ab uno & eodemque patrono, vel aequali patronorum suffragio, & Episcopus minus dignum, omnis digniori, eligit. Sic Pan., cap. cum autem, & jurepatronum. Immola, & Card. Clem. plures, eadem tit. Ruchas de jurepatronum, verbo honorificum, 9. 13. Gregor. Lopez part. 1. tit. 25. 1. 5. vers. digne. Tertius casus est quando ante electionem, quae de certis facienda est, denunciatur electoribus, ut digniores elegant, & a contrario electione, si statuerit, ab initio proposita est appellatio. Sic Panorm. & Decius cap. constitutio, 2. de applic. gloss. pragmat. sanzioni, tit. de elect. §. ego N. vers. uti. Lamberti de jurepatronum, 2. libro part. 1. quest. 10. art. 3.

* Ceterum dicendum est talem electionem validam esse in foro externo (et etiam interno, ut bene Covarr. & Aragon, ubi infra) licet Electores peccaverint eligendo, quod probat cap. constitutio, 2. de applic. & t. quia proper, jureto t. cum in cunctis, de elect. c. vix cum pridem, §. ne pro deferto, de renunciis. & Trid. cons. 22. cap. 1. & 18. de reform. ubi digniori esse eligendum dicunt, ut a culpa Elector immunitur, at non illatus electionem dignissimo digniori, effe recindendum. Item, quia si locus effet digniori applicandi, & in difformi adducendi electionem, magna oirentur litum conturbatio, & quavis electio patetur calamitatem. Hanc tenent D. Thom. 2. 2. quest. 63. art. 2. ad. ubi Salas contr. 3. fol. 998. 999. Aragon, 2. 2. quest. 62. art. 2. fol. 207. 65. 5. tit. 15. parte 1. Nacara. lib. 5. consil. de simonia, consil. 21. num. 1. Spino speculi 4. principali, num. 25. Soto 3. de jure, quest. 6. art. 2. concil. 8. Gab. 4. dicitur. 15. quest. 7. art. 3. dub. 1. Padilla 1. ceterum quidam, si de leg. 2. num. 18. & ibi gloss. vers. qui non, & ibi Bart. Immola, Paulus de Cajiro num. 6. Bald. ibi allegans Dynum, Angel. verbo electio, num. 21. Sylvius, elect. 1. quest. 16. Perez lib. 1. tit. 6. tit. 6. fol. 255. Molina lib. 2. de prim. cap. 5. num. 46. 47. 48. Ruelius lib. 2. C. de refusa, vendit. 2. p. cap. 1. num. 39. Navarr. lib. 2. de refusa, cap. 2. num. 115. 156. fol. 109. D. Ant. 2. part. tit. 1. cap. 20. §. 1. Lypa in id Jean. 21. Simon Joann. dilig. me. Abul. cap. 22. Marth. quest. 116. ad 1. Cajiron. summa, verbo beneficio, §. penult. Adrian. 4. materia de ref. c. quia iam determinatum est, ad 1. contra 1. concil. Covarr. reg. peccatum, 2. parte §. 7. num. 3. 4. Francus, & Immola dicto cap. constitutio. Hispaniensis, Joan. Andr. Butrio, Cardin. c. cum autem de jurepatronum. Decius cons. 129. Lambertus, de jurepatronum, lib. 2.

reservat potestatem praesentandi. Sic latili probans Navar. libro tertio consil. tit. de jurepatronus consil. quinto & sexto,

* Quinta conclusio: indignum tenetur confirmator reg. Patet ex Trid. cons. 24. c. 18. de reform. & consil. 25. c. 9. de reform. & tenet Mercado lib. 6. de contr. c. 17. dirag. 2. 2. quest. 63. art. 2. fol. 314. D. Ant. 3. parte tit. 22. cap. secundo 6. 2.

* Immō eligentes indignum, & praesentantes scienter, privati sunt pro ea vice potestate eligendi, & praesentanti, c. cum in cunctis, de elect. §. finali, & c. innuit, eadem t. & c. perpetuo, de elect. in 6. & Electores sunt suspenſi à beneficiis pro triennio, ut patet ex eisdem capitibus, & suspenſi sunt inhabiles durante illo triennio ad obtinendum beneficium, c. per inquisitionem, de elect. possunt tamen eligere, ut patet ex c. cum Vintoniensis, eadem tit. quia, ut nota ibi Bald. suspenſio à beneficio non includit. E. quod suspenſus eligere nequeat.

* Ex solutione questionis polita infertur solutio dubii initio propositi: & sic pro clariori resolutione statuum conclusiones. Sit

* 8 Prima conclusio, si dignus praesentetur à patrono, etiam digniori omisso, non peccat Episcopus confirmans immō conformatum tenetur, & si nollet, potest cogi à superiori. Probatur, quia confirmation est actus exterior, & juridicus ab habente jurisdictione ad confirmandum exercendus, sed talis electio est valida in foro externo: ergo. Sic tenent Soto dicta concil. 8. D. Ant. 3. part. tit. 22. cap. 2. §. 2. Arag. verbo electio, num. 4. & ibi Cajiron. & verbo beneficium, §. penult. Covarr. reg. peccatum, 2. parte §. 7. num. 4. Aragon, 2. 2. glos. 62. art. 2. fol. 207. Salas 2. 2. quest. 62. art. 2. contro. 3. fol. 999. Perez lib. 1. ordinari. tit. 6. l. 2. fol. 255. Chiusus libro secundo insit. tit. 11. Bernard. cap. 3. de jurepatronum. Panorm. cap. cum autem, eadem tit. Immola. Cardin. Clement. plures, eadem tit. Majoris 4. dist. 24. quest. 8. & 9. Mercado libro 6. de contrast. cap. 17. folio 209. docti recentiores a me consulti. Navarr. lib. 2. de refis, cap. 2. numer. 115. 156. fol. 109.

* Immō nec Summus Pontifex peccat confirmingo tamē electionem, nec potest eam irritare in favore dignioris, cūm jam sit jus quasitum. Sic Soto, & Navar. ibi. dem.

* 10 Hinc inferunt Navarr. dicto sum. 156. & Mercado, supra, majoriter diligentiam teneri adhibere electorum quam confirmatorem, quia eligens, vel praesentans tenet adhibere diligentiam, ut electus, vel praesentans sit dignus a confirmatorem sat, si non confitetur esse indignum: sed hoc non est verum, quia Trident. consil. 7. c. 13. de reform. iubatur, ut electus, vel praesentans, vel nominatus a quibusvis etiam Nunciis Sedis Apostolicae, non confirmetur ad quocumque beneficia, nisi fuerit prius a locorum Ordinario examinatus, & idoneus repetitus appellatione non suffraganti, quominus examen subire tenetur, nisi praesentatus, electus, vel nominatus sit ab universitatibus, vel collegiis generalium studiorum; immō quod beneficii curato videtur haec exceptio revocari clare. consil. 24. cap. 18. de reformis.

* 11 Secunda conclusio: Si plures patrini, & major pars eligat dignum, minor, vero dignorem, tenetur Episcopus confirmare dignum, quia praesentatus a minori parte confitetur non praesentans, & sic nequit Episcopum illum instituere. Sic Covarr. dicto §. 7. num. 4. Aragon, 2. 2. quest. 62. art. 2. fol. 207. Bernardus cap. 3. de jurepatronum. Panorm. cap. cum autem, eadem tit. Immola. Cardin. Clement. plures, eadem tit. & Panorm. cap. proximè citati. Cajiron. Jumma. verbo electio, Salas 2. 2. glos. 62. art. 2. contro. 3. fol. 999. 1000. Aragon, ibi, fol. 314. & 9. 62. art. 2. fol. 207. Roschus de jurepatronum, verbo honorificum, 9. 13.

* 12 Tertia conclusio: si plures fuerint Episcopo praesentati ab uno patrino, vel aequali patronorum suffragio, tenetur Episcopus in conscientia eligere dignorem. Ratio, quia tunc potest dignorem instituere, ergo tenetur ratione justitiae distributivae. Sic lex 10. part. citata, Covarr. Spino, Arag. Immola. Cardin. Panorm. proximè citati. Cajiron. Jumma. verbo electio, Salas 2. 2. glos. 62. art. 2. contro. 3. fol. 999. 1000. Aragon, ibi, fol. 314. & 9. 62. art. 2. fol. 207. Roschus de jurepatronum, verbo honorificum, 9. 13.

* 13 Quarta conclusio: Pluribus le opponitibus ad Ecclesiam parochiale jurepatronum, & inventis æquæ dictis, non potest Episcopus cum malerit, can dare, sed patrinos debet praesentare utrum ex duobus æquæ dignis praesentatio tenetur Episcopus eligere. Probatur, quia praesentatio pertinet ad patrinos, & nullo jure ei negatur. Nam cap. cum autem, de jurepatronum, quod pro Episcopo facere videtur, quatenus habet Episcopum iustitiae polle utrum voluerit ex duobus æquæ dignis praesentatio à patrone, quod ibi Panorm. & communis, & Lamb. de jurepatronum. lib. 2. 3. part. 9. 4. art. 11. sic intelligunt: non facit, quia agit de perfekte, iam praesentatis Episcopo, & causis propositis agit de nondum praesentatis, sed tantum examinatis, & approbat ad praesentandis. Nec Trid. consil. 24. cap. 18. de reform. eff. contra hoc, quia a jure antiquo non eff. recessum, nisi jure novo aperte recessum, & recessus, & c. de applic. at jure antiquo poterat patrino dignorem, vel æquæ dignum praesentare, & dicitur c. 18. Trid. consil. 6. Sic Panorm. dicto cap. 3. extram, verbo beneficium, de elect.

* 14 Sexta nota, quod triennium hoc suspensio à bene-

4 Tertia conclusio, si quis elector haber amicum, vel familiarem, quem certissime sit esse dignum, potest eligere illum, quando non video certissime, & evidenter alium esse dignorem, sed probabilitate tantum. Ratio, quia ea certitudo, qua novit suum familiarum esse dignum habita longa experientia, praeferenda est opinione, que habetur de maiori alterius dignitate, et que elector securior, quando novit hunc certum dignum; de digniori vero est dubius. Sic sanctorum dicta controversi, 3. fol. 1003. & sequenti, & docti juniorum.

5 Ultima conclusio: qui adhibita mediocri diligentia elegerit eum, quem putabat haber verum etiam post Tridentum, sed non esse, non peccavit, quia fecit, quod in eis est. Sic Merton, cap. sup. Gab. 15. q. 7. art. 3. dub. 1. Sanctorum 3. de iust. g. 6. art. 2. post nonam concil. ante 2. arg. contra ipsam, vers. praeceptum maxim. Martinus lib. 1. summa, c. 14. q. 32. f. 165. regula 2. Sed notar. ibi regula 4. (quod sequitur quidam dominus junior a me consultus) que los que examinan, est an obligados sua peccata mortali, a deo al Obispo qual es el mas digno, porque delez el Obispo, que no le digan qual es el mas digno, que no digan si son dignos, es en buon romance decir, que lo quiere probar a quien quisiere.

DUBIUM XIII.

An sicut peccat eligens minus dignum omisso digniori, ita etiam peccet minus dignus.

D U PLEX est sententia.

Prima dicit peccare eodem modo, & respondet ad simile, quod fides adduci preconcepit sententia: quod quando pater, & extraneus laborant extrema necessitate, non peccat extraneus accipiens panem sibi a filio porrectum, quia jus habet ad tundam vitam suam: ut dignus in concurrens dignioris nullum jus habet ad beneficium: immo peccata contra iustitiam alteri filii conterens. Sit Nav. lib. 1. de ref. c. 2. n. 163. 164. fol. 102.

2 Secunda sententia verior dicit non peccare acceptando. Primo, quia etiam in concurrence dignioris habet jus ad acceptandum, si sibi conferatur, licet confereat peccet, quia collatio in utroque furo est valida: sicut quando pater, & extraneus extremè laborant, extraneus recipiens panem a filio non peccet & habet jus ad acceptandum sibi collatum, licet confereat peccet. Secundo, quia recipiendi beneficium non incumbit confere illud, nec aliorum militia explorare, sed tantum vere, & prudenter sibi conficiunt esse sua sufficientia. Sic videtur tenere Di. Thom. 2. 2. q. 18. art. 3. & tenet etiam ibi Capit. 9. 6. a. 2. q. 2. f. 2. Ad confirmationem ultimam, Sotis 3. de iust. g. 6. art. 2. pos. 9. conel. ver. 1. contra hoc summa continua, s. 2. q. 65. art. 2. contr. 3. f. 1016. Molina lib. 2. de prim. c. 5. n. 75. Perez lib. 1. ordia. tit. 6. 1. 2. fol. 151. vers. dignus autem Adrian. 4. materia, inter quos D. Henricus in iuri etiam manu scriptis. Idemque a viris doctis resolutioni est Compluti.

3 Immo idem dicit Soto ibi, quando dubitetur de fidei dignitate, quia non tenetur se examine, sed electores ad hoc tenentes: quando vero sciret se indignum esse, manifestum est non posse acceptare, quia nullum propositum habet jus. Sic Nav. ibi. Gabr. 4. art. 15. q. 7. art. 3. dub. 1. Ledeim. 2. 4. q. 18. art. 2. dub. 9. fol. 251. pag. 4. vers. ter. titulum dictum.

An vero minus dignus possit pro se procurare beneficium, & se opponere videns ex hoc impediti digniorum, dicimus infra dub. 47.

DUBIUM XIV.

An pater & filius possint simul in eadem Ecclesia beneficium obtinere.

Hoc dubium potest tractari de filii legitimis, & illegitimi: & de utrifice respondentium est. At in hoc tantum de legitimo.

2 Sit prima conclusio. Filius legitimus facerdotis potest esse beneficiarius in Ecclesia, in qua pater eius fuit, immo & succederet illi in eodem beneficio mediate, id est, dummodo aliqua persona media inter patrem, & filium illud beneficium obtinuerit: non tamen in beneficio paterno immediata succedere, id est, ita ut nullus medietate patrem, & filium in eo beneficio. Pater prima part, quod sic licet patre mediate, ex e. transmissa, &c. ad extirpandas, de filii presb. Pater secunda pars, sic licet quod non posset immediata, ex e. ad extirpandas, &c. confitimus, eadem it. Et ratio huius prohibitions fuit, ne videatur esse successio hereditaria in beneficio. Sic tenent Felin, Calder, Salzedo, Rebuss, ubi citati sunt in 2. conclusione.

3 Sed contrarium est verius, immo quod potest simul esse canonicos cum patre, quia opussum nullio iure probatur, & celata ratio prohibitions, quia illegitimus scandalum praeberet, quando cum patre mouillaret, quod non praberet & dignitatem. Sic tenent Felin, Calder, Salzedo, Rebuss, ubi citati sunt in 2. conclusione.

4 Tertia conclusio: filius legitimus facerdotis, vel beneficium 2. q. 3. Sylv. beneficium 3. p. q. 6. Armilla verba beneficium, n. 21. Ang. n. 16. Rapa e. inter ceteras, de re scriptis.

beneficium habere, in qua pater fave obierit, fave resignabit, habuit. Secundo probatur ex illis verbis decreti, nee in dictis Ecclesiis (scilicet in quibus pater fuit beneficiarius) quoque modo ministrare, & sic vetat eos filios in beneficiis jam habitus ministrare, nec disponit de re praeterita, sed de uita rei preterita, qui est futurus: nam si intelligeretur, quod deinceps obtinere nequirent, essent ea verba superflua, cum iam id ibi dispositum esset: quod tamen non est dicendum, c. si Papa, de priu. in 6. & 1. si quando, C. de inoff. tef. Sic tenent Nav. d. auxiliaris, num. 12.

5 Sed verius est contrarium, nempe posse filium illud beneficium retinere, modo pater obierit ante hujus decretum publicationem, vel intra tres menes ab illius publicatione: & similiter si pater suum beneficium ante dimittat, vel dimittit intra illos tres menes. Probatur, quia Tridentum decretum, dico dicit, Non licet, &c. non loquitur de collationibus antea factis, sed de futuris. Quod inde probatur primo, quia de antea factis expedit disponit ibi Panorm. num. 5. Nav. in austriaco, quod ponit in e. si quando, de re scriptis, el nuovo, in fine totius cop. e. 4. Rapa e. inter ceteras, de re scriptis, num. 18. Spino speculo res. gloss. 3. n. 20. Mandofus de signatura gratia, it. de dispens. ad beneficium in Ecclesia, in qua pater. Et tatur Clemens VII. in constitutione statu.

6 Secunda conclusio. Non poterant tamen quicunque illegitimi, etiam non spuri, stando in jure communis simul habere beneficium in Ecclesia; in qua pater auctor habebat beneficium aliud; poterant tamen eo mortuo, modo non succedant in beneficio paterno. Sic colligunt ex c. ab abolendam, de filii de presb. Et ratio prohibitions est, quia illegitimi scandalum praeberent una cum patre ministrans. Sic Nav. d. auxiliaris, n. 4. Rapa e. inter ceteras, n. 20. Bernardus Diaz pratico, c. 49. a. 4. Sylv. beneficium 3. q. 15. gloss. c. abolendam, verbo in facultibus, & ibi Innocent. Hofton. summa, it. de filii presb. n. 5. Rebuss praxe benefic. it. de dispens. super defectu natalium, p. 47. 38. 39. Panorm. dictio 4. c. abolendam.

7 Tertia conclusio: stando tamen in constitutione dicta Clementis VII. correcta est prima conclusio, & sic non poterant etiam mediata succedere in beneficio paterno. Sic Nav. d. auxiliaris, n. 4. Rapa e. inter ceteras, n. 20. Bernardus Diaz pratico, c. 49. a. 4. Sylv. beneficium 3. q. 15. gloss. c. abolendam, verbo in facultibus, & ibi Innocent. Hofton. summa, it. de filii presb. n. 5. Rebuss praxe benefic. it. de dispens. super defectu natalium, p. 47. 38. 39. Panorm. dictio 4. c. abolendam.

8 Quarta conclusio: per decreta Trid. d. c. 15. correlative ultraque conclusio: & sic definitur ibi, quod nullo modo filii illegitimi clericorum possint in Ecclesia, in qua eorum patres beneficium aliquod habuerint, beneficium aliquod etiam diffimile obtinere: nec in dictis Ecclesiis quo modo ministrare, nec possint beneficia antea obtemperare, scilicet ante publicationem illius decreti Trident. in Ecclesia, in qua pater habet beneficium, retinere, sed teneat in terra trium milium spatium beneficia resignare aut cum alio permute extra illam Ecclesiam, alias ipso iure eius privati existant, & super quaequecumque dispensatione subreptitia censeatur. Sic Navarr. d. auxiliaris, n. 4. & insuper definitur ibi, ut reciproca resignatione, que deinceps a parentibus clericis in favorem filiorum fiunt, utiliter alterius beneficium consequatur, & quicunque aliae factae in fraudem hujus decreti, illis non suffragentur. Unde beneficia antea habita non vacant ante trimitem, ac collatio pollea facta est nulla. Navar. lib. 1. conf. in antiquis, & novis, tit. 1. de conf. conf. 1. q. 18. num. 47. & 49. 17. n. 46. dicit non posse filium in Ecclesia, in qua pater habuit beneficium, fungi officio subdiaconi, cantoris, vel sacrifitiae, nec aliquando tamquam externum, & peregrinum ibi ministrare in his, vel facere facrum.

9 Circa quod decretum sunt aliqua notanda.

6 Primò nota, procedere licet pater, qui habuit beneficium in illa Ecclesia, & vivis decelerit ante hujus decretum publicationem, autem enim non poterit filius post illius publicationem beneficium in ea Ecclesia acquirere, etiam omnino diffimile sit. Pater ex decreto: In Ecclesia, in quibus eorum patres habent, vel habuerint beneficium non illi, quoque modo ministrare. Et sic Navar. d. auxiliaris, n. 12. dicit per haec verba, non posse filium illegitimum habere beneficium in Ecclesia, in qua haec pater etiam post 20. & 30. annos a morte illius elapsos. Sic tenent Covar. in quibusdam annotationibus manuscriptis.

10 At gravis est difficultas, quid dicendum sit, si filius ante hujus decretum publicationem obtinere legitime beneficium in Ecclesia, in qua pater habebat, sed tempore pulegendarum beneficium, an scilicet post filius illud retineat beneficium. Quidam enim dicunt non posse retinere, sed teneri intra tres menes religiari, ut disponit ibi. Probatur ex protomodo illius decreti, ex quo colligitur causa finalis, l. finali, p. de hard. inf. c. quia propter, & de electis, in quo processio sic dicitur: Ut paterni incontinentia memoria illam conscribit, quoties cenerunt filius in ea Ecclesia.

11 Tandem nota, quid dicendum sit, si filii clericorum illegitimi habebant accessus, regressus, vel coadjutorias ad aliquod beneficium, in Ecclesia, in qua parentes habuerunt beneficium, an possint per eos accessus, vel regressus, vel coadjutorias assequi ea beneficia; videtur enim posse: tum quia hoc decretum non loquitur de praeteritis, ut dixi, in causa quo simili pater, & filius ministrent, quod in causa non contingit, & filius assequitur beneficium per ius, quod habebat ante Tridentum, nempe eadem gloss. 25. c. 7. de reform. non tollit regressus, & coadju torias.